

I LO im. T. Kościuszki w Myślenicach

rok szkolny:	2017 / 2018
imię i nazwisko nauczyciela:	<i>Izabela Rokosz-Kowalska, Dariusz Dyląg</i>
zajęcia edukacyjne:	geografia
klasa / wymiar godzin:	Druga, trzecia 5, 4 godzin tygodniowo zakres rozszerzony
podręczniki / ćwiczenia:	podręcznik: Oblicza geografii 1, 2 3, Nowa Era,

Część I Plan treści programowych

Oblicza geografii 1, zakres rozszerzony

Lp.	Treści nauczania	Zapis w nowej podstawie programowej
1.	Lekcja organizacyjna	
2.	Geografia jako nauka	1.1
3.	Kształt i rozmiary Ziemi	1.4
4.	Mapa jako obraz Ziemi	1.1 1.2
5.	Odwzorowania kartograficzne	1.1
6.	Przedstawianie zjawisk na mapach	1.7
7.	Inne sposoby prezentacji danych o przestrzeni geograficznej	1.4
8.	Interpretacja mapy samochodowej	1.5
9.	Odczytywanie treści mapy turystyczno- -topograficznej	1.2 1.3
10.	Interpretacja treści i wykorzystanie map turystyczno- -topograficznych	1.8
11.	Lekcja powtórzeniowa	
12.		
13.	Wszechświat	2.1
14.	Układ Słoneczny	2.2
15.	Ruch obiegowy Ziemi	2.3 2.7
16.	Strefy oświetlenia Ziemi	2.4 2.5 2.6
17.	Ruch obrotowy Ziemi	2.3 2.8
18.	Rachuba czasu na Ziemi – czas słoneczny	2.3
19.	Czas strefowy i urzędowy	2.3
20.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
22.	Skład i budowa atmosfery	3.1
23.	Obieg ciepła	3.1
24.	Czynniki kształtujące rozkład temperatury	3.1 3.2
25.	Ruchy powietrza atmosferycznego	3.1
26.	Globalna cyrkulacja atmosfery. Pasaty i monsuny	3.1 3.3
27.	Rodzaje wiatrów lokalnych	3.3
28.	Wilgotność powietrza i opady atmosferyczne	3.2
29.	Masy powietrza i fronty atmosferyczne	3.1
30.	Prognozowanie pogody	3.1 3.6

31./32.	Klimaty kuli ziemskiej	3.4 3.5
33.	Zmiany atmosfery i klimatu	3.7 6.6
34.	Ekstremalne zjawiska atmosferyczne i ich skutki	3.7 6.6
35.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
37.	Cykl hydrologiczny	4.1
38.	Oceany i morza	4.2
39.	Dynamika oceanów – prądy morskie, falowanie	4.6 4.7
40.	Dynamika oceanów – pływy morskie, sejsze, upwelling	4.6 4.7
41.	Zróźnicowanie sieci rzecznej na Ziemi	4.3 4.5 4.12
42.	Ustroje rzeczne	4.4
43.	Jeziora	4.3 4.5 4.12
44.	Lodowce górskie	4.9 4.10
45.	Łądolody i wieloletnia zmarzlina	4.10 4.11
46.	Wody podziemne	4.8
47.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
49.	Budowa wnętrza Ziemi	5.1
50.	Minerały i skały	5.1
51.	Odtwarzanie i datowanie dziejów Ziemi	5.2
52.	Kronika dziejów Ziemi	5.2
53.	Tektonika płyt litosfery	5.5
54.	Ruchy górotwórcze	5.5
55.	Deformacje tektoniczne i typy genetyczne gór	5.5
56.	Plutonizm i wulkanizm	5.5
57.	Trzęsienia ziemi	5.5
58.	Ruchy epejrogeniczne oraz izostatyczne	5.5
59.	Wielkie formy ukształtowania łądów	5.5
60.	Wielkie formy ukształtowania oceanów	5.5
61.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
63.	Wietrzenie skał	5.6
64.	Ruchy masowe	5.8
65.	Procesy krasowe	5.6
66.	Rzeźbotwórcza działalność rzek	5.7
67.	Rzeźbotwórcza działalność lodowców górskich	5.7
68.	Rzeźbotwórcza działalność łądolodów i wód polodowcowych	5.7
69.	Rzeźbotwórcza działalność wiatru	5.7
70.	Rzeźbotwórcza działalność morza	5.7
71.	Typy wybrzeży morskich	5.7
72.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
74.	Powstawanie gleb	6.1
75.	Typy genetyczne gleb	6.1 6.6
76.	Świat roślin	6.3
77.	Świat zwierząt	6.3
78.	Strefy krajobrazowe na Ziemi	6.3 6.4 6.5
79.	Interakcje między poszczególnymi sferami Ziemi	2.8 3.7 4.12 5.9 6.4
80.	Lekcja powtórzeniowa	
81./84.	Warsztaty terenowe – pomiar przepływu cieku wodnego	4.12
85./87.	Warsztaty terenowe – analiza profilu glebowego	6.2

88./90.	Warsztaty terenowe – krajobraz najbliższej okolicy	1.6
		5.3
		5.4

Oblicza geografii 2, zakres rozszerzony

Lp	Treści nauczania	Zapis w nowej podstawie programowej
1.	Lekcja organizacyjna	
2.	Klasyfikacja państw świata	7.3
3.	Zmiany na mapie politycznej świata	7.3
4.	Mierniki poziomu rozwoju krajów	7.1
		7.2
5.	Liczba ludności świata i jej zmiany	8.3
6.	Teoria rozwoju demograficznego	8.4
		8.5
7.	Zróżnicowanie demograficzne społeczeństw	8.4
		8.5
8.	Rozmieszczenie ludności na świecie	8.1
		8.2
9.	Przyczyny i konsekwencje migracji ludności	8.6
10.	Zróżnicowanie rasowe i narodowościowe ludności	8.9
		8.12
11.	Zróżnicowanie religijne i kulturowe ludności	8.11
12.	Struktura zawodowa ludności świata	8.8
13.	Bezrobocie na świecie	8.8
14.	Geograficzne uwarunkowania stanu zdrowia ludności świata	8.3
15.	Osadnictwo wiejskie i miejskie	8.10
16.	Urbanizacja na świecie	8.7
17.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
18.	Czynniki rozwoju rolnictwa	9.1
19.	Użytkowanie ziemi na świecie	9.1
20.	Rolnictwo uprzemysłowione i rolnictwo ekologiczne	9.3
21.	Typy rolnictwa i główne regiony rolnicze na świecie	9.2
22.	Produkcja roślinna na świecie	9.2
23.	Produkcja zwierzęca na świecie	9.2
24.	Rybactwo	9.6
25.	Wyżywienie ludności świata	9.4
26.	Gospodarka leśna na świecie	9.5
27.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
28.	Zmieniająca się rola przemysłu we współczesnym świecie	9.9
29.	Czynniki lokalizacji przemysłu	9.8
30.	Zasoby naturalne Ziemi. Podział i rola surowców mineralnych	9.9
31.	Bilans energetyczny świata	9.7
32.	Produkcja energii elektrycznej	9.7
33.	Typy elektrowni	9.7
34.	Obszary koncentracji przemysłu i procesy jego restrukturyzacji	9.9
35.	Przemysł zaawansowanej technologii	9.9
36.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
37.	Znaczenie usług we współczesnym świecie	9.10
38.	Podział i rola komunikacji	9.10
39.	Transport lądowy na świecie	9.10
40.	Żegluga i transport lotniczy na świecie	9.10
41.	Rola i znaczenie łączności na świecie	9.10
		9.12
42.	Rozwój turystyki na świecie	9.10
		9.12
43.	Regiony turystyczne świata	9.10
		9.12
44.	Nowoczesne usługi	9.12
45.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
46.	Dysproporcje w rozwoju krajów świata	7.1
		7.2
47.	Procesy globalizacji na świecie	9.14
48.	Współpraca międzynarodowa	9.14
49.	Znaczenie handlu między-narodowego	9.13

50.	Konflikty międzynarodowe	9.15
51.	Rejony konfliktów międzynarodowych. Izolacjonizm	9.15
52.	Lekcja powtórzeniowa i sprawdzian	
53.	Relacje człowiek – środowisko	5.4 6.6
54.	Wpływ działalności człowieka na atmosferę	3.7
55.	Wpływ działalności człowieka na hydrosferę i litosferę	4.12
56.	Wpływ działalności człowieka na pedosferę i biosferę	6.6
57.	Działania na rzecz ochrony środowiska	6.6
63/67	Warsztaty terenowe – badanie dostępności do usług w najbliższej okolicy	9.10
68/70	Warsztaty terenowe – wpływ funkcjonowania przedsiębiorstwa przemysłowego na otoczenie lokalne	9.8 9.9

Oblicza geografii 3, zakres rozszerzony

p	Temat lekcji	Treści nauczania	Główne cele lekcji w postaci wymagań edukacyjnych uczniów:	Zapis w nowej podstawie programowej	Proponowane środki dydaktyczne i procedury osiągania celów
I. Środowisko przyrodnicze Polski					
1.	Lekcja organizacyjna				
2.	Położenie i granice Polski	<ul style="list-style-type: none"> położenie polityczne, matematyczne i przyrodnicze Polski zmiany terytorium oraz granic państwa polskiego w XX w. aktualne lądowe i morskie granice Polski obszar Polski i jej sąsiedzi konsekwencje położenia matematycznego, fizycznogeograficznego i geopolitycznego Polski 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia charakterystyczne cechy położenia matematycznego, fizycznogeograficznego i geopolitycznego Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej opisuje główne cechy terytorium i granic Polski na podstawie map tematycznych i ogólnogeograficznych ocenia konsekwencje położenia matematycznego, fizycznogeograficznego i geopolitycznego Polski 	10.1	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Oblicza geografii 3, zakres rozszerzony</i> <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych, zakres rozszerzony</i> komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) <i>Maturalne karty pracy 3</i> praca z mapą ogólnogeograficzną Polski analizowanie danych statystycznych dotyczących długości granic Polski oraz jej powierzchni analizowanie infografiki <i>Położenie matematyczne Polski</i> umieszczonej w podręczniku analizowanie konsekwencji położenia matematycznego, fizycznogeograficznego i geopolitycznego Polski
3.	Dzieje geologiczne obszaru Polski	<ul style="list-style-type: none"> położenie Polski na pograniczu wielkich struktur geologicznych Europy jednostki tektoniczne Polski najważniejsze wydarzenia w dziejach geologicznych obszaru Polski tabela stratygraficzna surowce mineralne Polski – czas powstania i obszary występowania 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia budowę geologiczną Polski na tle struktur geologicznych Europy na podstawie mapy geologicznej Europy przedstawia jednostki tektoniczne Polski na podstawie mapy tematycznej w podręczniku omawia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej obszaru Polski analizuje tabelę stratygraficzną omawia czas powstania surowców mineralnych oraz ich rozmieszczenie na podstawie tabeli w podręczniku i mapy ogólnogeograficznej 	10.1	<ul style="list-style-type: none"> podręcznik <i>Oblicza geografii 3, zakres rozszerzony</i> <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych, zakres rozszerzony</i> komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) <i>Maturalne karty pracy 3</i> metody aktywizujące (np. JIGSAW) praca z mapą ogólnogeograficzną Polski i mapą geologiczną Europy analizowanie tabeli <i>Najważniejsze wydarzenia w przeszłości geologicznej Polski</i> umieszczonej w podręczniku analizowanie mapy <i>Jednostki tektoniczne Polski</i> oraz przekroju geologicznego umieszczonych w podręczniku omówienie rozmieszczenia surowców mineralnych w Polsce na podstawie map tematycznych

4.	Zlodowacenia w Polsce. Formy i utwory czwartorzędowe	<ul style="list-style-type: none"> • przebieg i zasięg zlodowaceń na obszarze Polski • formy polodowcowe • wpływ zlodowaceń na rzeźbę Polski (krajobraz staroglacjalny i młodoglacjalny) • wpływ klimatu peryglacjalnego na rzeźbę Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zlodowacenia, które wystąpiły na obszarze Polski • charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • przedstawia wpływ zlodowaceń na rzeźbę powierzchni Polski na podstawie mapy w podręczniku • wyjaśnia różnicę między krajobrazem staroglacjalnym a młodoglacjalnym • wykazuje wpływ klimatu peryglacjalnego na rzeźbę Polski 	10.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Formy polodowcowe w krajobrazie młodoglacjalnym</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie infografiki <i>Formy rzeźby młodoglacjalnej</i> umieszczonej w podręczniku • porównanie ilustracji <i>Rozmieszczenie lodowców w Tatrach w plejstocenie</i> umieszczonej w podręczniku ze współczesną mapą topograficzną Tatr
5.	Cechy rzeźby powierzchni Polski	<ul style="list-style-type: none"> • analiza krzywej hipsograficznej Polski • czynniki kształtujące rzeźbę terenu Polski • pasy ukształtowania powierzchni i ich cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje cechy ukształtowania pionowego powierzchni kraju na podstawie krzywej hipsograficznej • przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę terenu Polski • wykazuje wpływ głównych orogenez i zlodowaceń na ukształtowanie powierzchni kraju • przedstawia pasowość rzeźby terenu Polski • przedstawia charakterystyczne cechy ukształtowania powierzchni Polski i ich wpływ na inne komponenty środowiska przyrodniczego na podstawie mapy ogólnogeograficznej 	10.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie cech ukształtowania pionowego powierzchni kraju na podstawie krzywej hipsograficznej i mapy ogólnogeograficznej • analizowanie pasowości rzeźby Polski na podstawie profilu umieszczonego w podręczniku
6.	Klimat Polski	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki kształtujące klimat Polski • astronomiczne, kalendarzowe i termiczne pory roku • masy powietrza kształtujące pogodę w Polsce • różnicowanie klimatyczne Polski • różnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce • wiatry w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje wpływ poszczególnych geograficznych czynników klimatotwórczych na klimat w Polsce • wyróżnia astronomiczne, kalendarzowe i termiczne pory roku • charakteryzuje klimat Polski na podstawie danych liczbowych i map klimatycznych • charakteryzuje masy powietrza kształtujące pogodę w Polsce • wykazuje regionalne różnicowanie temperatury powietrza i opadów atmosferycznych w Polsce na podstawie danych liczbowych i map klimatycznych • ocenia gospodarcze konsekwencje różnicowania długości okresu wegetacyjnego w Polsce • charakteryzuje rodzaje wiatrów oraz ich skutki 	10.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Masy powietrza kształtujące pogodę w Polsce</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie klimatu Polski na podstawie danych statystycznych oraz map klimatycznych umieszczonych w atlasie i podręczniku • analizowanie mechanizmu powstawania wiatru fenowego i bryzy na podstawie ilustracji umieszczonych w podręczniku • analizowanie klimatogramów sporządzonych dla wybranych stacji meteorologicznych w Polsce umieszczonych w podręczniku i atlasie geograficznym

7.	Bilans wodny. Sieć rzeczna	<ul style="list-style-type: none"> • składowe bilansu wodnego Polski • zasoby wodne Polski • niedobory wód w wybranych regionach • główne cechy sieci rzecznej Polski • powódzie w Polsce • reżim polskich rzek • największe rzeki Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje składowe bilansu wodnego Polski w roku hydrologicznym • wyjaśnia przyczyny niedoboru wody w wybranych regionach naszego kraju i gospodarcze skutki tego zjawiska • przedstawia cechy sieci rzecznej Polski i wyjaśnia jej zróżnicowanie na podstawie map tematycznych • opisuje rozmieszczenie zlewk i dorzeczy na obszarze Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej • omawia cechy reżimu polskich rzek • wyjaśnia zmiany stanów wody oraz analizuje przyczyny i typy powodzi w Polsce • charakteryzuje największe rzeki Polski na podstawie dostępnych źródeł 	10.4 10.5 10.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. burza mózgów <i>Przyczyny i konsekwencje społeczno-gospodarcze występowania deficytu wody na niektórych obszarach Polski</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących bilansu wodnego Polski • analizowanie mapy <i>Zlewiska i dorzeczna</i> umieszczonej w podręczniku • analizowanie hydrogramu dla Wisły
8.	Jeziora. Wody podziemne	<ul style="list-style-type: none"> • rozmieszczenie i zasoby jezior w Polsce • przyrodnicze i gospodarcze znaczenie jezior • typy genetyczne jezior • sztuczne zbiorniki wodne • rodzaje wód podziemnych 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje rozmieszczenie jezior w Polsce na podstawie map tematycznych i danych statystycznych • wykazuje znaczenie przyrodnicze i gospodarcze jezior • charakteryzuje główne typy genetyczne jezior Polski na wybranych przykładach • wykazuje znaczenie sztucznych zbiorników wodnych • wyjaśnia przyczyny i skutki niedoboru wody w wybranych regionach kraju • charakteryzuje wody podziemne w Polsce • wymienia rodzaje wód mineralnych w Polsce • omawia występowanie wód mineralnych i termalnych na podstawie mapy tematycznej 	10.6	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Typy genetyczne jezior Polski</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie jeziorności Polski na podstawie danych statystycznych i map tematycznych • analizowanie ryciny dotyczącej wód subartezyjskich w niecce warszawskiej • analizowanie rozmieszczenia wód mineralnych i termalnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej umieszczonej w atlasie • analizowanie planów batymetrycznych jezior wybranych typów genetycznych • analizowanie rozmieszczenia sztucznych zbiorników wodnych na podstawie mapy ogólnogeograficznej Polski

9.	Morze Bałtyckie	<ul style="list-style-type: none"> • geneza Morza Bałtyckiego • cechy fizycznogeograficzne Bałtyku • bilans wodny Morza Bałtyckiego • linia brzegowa i typy wybrzeży Bałtyku • życie w Bałtyku • degradacja wód Morza Bałtyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia genezę Morza Bałtyckiego • przedstawia cechy fizycznogeograficzne Morza Bałtyckiego • analizuje bilans wodny Morza Bałtyckiego • charakteryzuje typy wybrzeży Morza Bałtyckiego • charakteryzuje florę i faunę Morza Bałtyckiego • ocenia stan czystości wód Bałtyku oraz wyjaśnia przyczyny ich zanieczyszczenia 	I III	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. <i>metaplan Stan czystości wód Morza Bałtyckiego</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Europy • omawianie etapów powstawania Bałtyku na podstawie dostępnych materiałów • omawianie wybranych typów wybrzeży Bałtyku na podstawie fotografii umieszczonych w podręczniku i innych publikacjach • analizowanie map średniego zasolenia i średniej temperatury wód Morza Bałtyckiego umieszczonych w podręczniku
10.	Gleby w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • typy genetyczne gleb występujących w Polsce • rozmieszczenie poszczególnych typów gleb w Polsce • gleby strefowe i niestrefowe • profil glebowy • struktura bonitacyjna gleb • degradacja gleb w Polsce i sposoby ich ochrony 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia główne typy genetyczne gleb występujących w Polsce • wyjaśnia uwarunkowania powstawania gleb w Polsce • analizuje rozmieszczenie głównych typów genetycznych gleb w Polsce • wyjaśnia występowanie gleb strefowych i niestrefowych w Polsce • charakteryzuje wybrane profile glebowe • omawia strukturę bonitacyjną gleb w Polsce • porównuje wartość użytkową gleb w różnych regionach Polski • przedstawia stopień degradacji gleb w Polsce i sposoby ich ochrony 	10.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. JIGSAW) • praca z mapą ogólnogeograficzną i mapą gleb Polski • analizowanie wybranych profili glebowych • analizowanie tabeli <i>Klasyfikacja bonitacyjna gleb w Polsce</i> umieszczonej w podręczniku
11.	Świat roślin i zwierząt w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • zbiorowiska roślinne • zasięgi występowania wybranych drzew • znaczenie lasów • cechy świata zwierzęcego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne zbiorowiska roślinne na obszarze Polski i wyjaśnia uwarunkowania ich występowania • przedstawia granice zasięgów występowania wybranych gatunków drzew na podstawie mapy tematycznej • opisuje funkcje i znaczenie lasów w Polsce • charakteryzuje cechy świata zwierzęcego w Polsce 	10.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Gatunki endemiczne fauny i flory Polski</i> lub <i>Fauna i flora mojego powiatu/województwa. Ochrona gatunkowa</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie zasięgów występowania wybranych gatunków drzew na podstawie mapy tematycznej • analizowanie wskaźnika lesistości w Polsce na podstawie diagramu umieszczonego w podręczniku

12.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące • <i>Zamiast repetytorium</i> umieszczone w podręczniku (s. 65 i 66)
13.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Środowisko przyrodnicze Polski</i> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
II. Ludność. Urbanizacja					
14.	Podział administracyjny Polski	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany podziału administracyjnego Polski • organy władzy w poszczególnych jednostkach administracyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy podziału administracyjnego Polski na podstawie mapy administracyjnej • omawia zmiany podziału administracyjnego Polski po II wojnie światowej • przedstawia podział administracyjny własnego województwa • omawia podział i kompetencje władz administracyjnych 	11.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. analiza SWOT <i>Aktualny podział administracyjny kraju</i>) • praca z mapą administracyjną Polski • analizowanie zmian podziału administracyjnego Polski na podstawie map umieszczonych w podręczniku i atlasie geograficznym • analizowanie struktury podziału administracyjnego na podstawie map umieszczonych w podręczniku
15.	Liczba i rozmieszczenie ludności Polski	<ul style="list-style-type: none"> • zmiany liczby ludności Polski • wskaźnik dynamiki zmian liczby ludności Polski • prognozy demograficzne • rozmieszczenie ludności w Polsce • gęstość zaludnienia • skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny zmian tempa wzrostu liczby ludności Polski • omawia regionalne zróżnicowanie zmian liczby ludności • omawia przyczyny i konsekwencje zmian liczby ludności na podstawie danych statystycznych • oblicza wskaźnik dynamiki zmian liczby ludności • analizuje wpływ czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozmieszczenie ludności w Polsce na podstawie map tematycznych • wyjaśnia przyczyny zmian zachodzących w rozmieszczeniu ludności Polski • oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia • określa przyrodnicze i społeczno-gospodarcze skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności 	11.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. dyskusja <i>Przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki rozmieszczenia ludności w naszym powiecie/województwie</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie danych statystycznych • obliczanie wskaźnika dynamiki zmian liczby ludności • analizowanie infografiki <i>Rozwój demograficzny Polski</i> umieszczonej w podręczniku • analizowanie wpływu czynników przyrodniczych i pozaprzyrodniczych na rozmieszczenie ludności w Polsce na podstawie map tematycznych • obliczanie wskaźnika gęstości zaludnienia

16.	Struktura demograficzna ludności Polski	<ul style="list-style-type: none"> • przyrost naturalny ludności Polski • współczynnik przyrostu naturalnego • struktura ludności Polski wg wieku i płci • przyczyny i skutki starzenia się polskiego społeczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyrost naturalny Polski w wybranych okresach na podstawie danych statystycznych przedstawionych w różnych formach • oblicza wartość współczynnika przyrostu naturalnego i współczynnika feminizacji • omawia przestrzenne zróżnicowanie przyrostu naturalnego na podstawie kartogramu • charakteryzuje strukturę ludności Polski wg wieku i płci na podstawie danych statystycznych • wyjaśnia zmiany kształtu piramidy wieku i płci ludności Polski wraz z rozwojem gospodarczym oraz porównuje ją z piramidami wieku i płci ludności innych państw • przewiduje społeczno-gospodarcze skutki starzenia się polskiego społeczeństwa 	11.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące • analizowanie przyrostu naturalnego na podstawie danych statystycznych • obliczanie współczynnika przyrostu naturalnego i współczynnika feminizacji • analizowanie diagramów dotyczących struktury demograficznej Polski umieszczonych w podręczniku • analizowanie struktury ludności Polski wg wieku i płci na podstawie danych statystycznych oraz piramidy wieku i płci
17.	Migracje wewnętrzne i zagraniczne Polaków	<ul style="list-style-type: none"> • przyczyny migracji wewnętrznych i zagranicznych • kierunki migracji wewnętrznych • przyczyny zmian salda migracji zagranicznych i salda migracji wewnętrznych • współczynnik przyrostu rzeczywistego • Polonia na świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia uwarunkowania oraz konsekwencje wewnętrznych i zagranicznych migracji Polaków • omawia cechy i kierunki współczesnych migracji wewnętrznych Polaków • analizuje okresowe zmiany salda migracji zagranicznych i wewnętrznych oraz wyjaśnia ich przyczyny • oblicza współczynnik przyrostu rzeczywistego • opisuje rozmieszczenie i liczebność Polonii na świecie na podstawie danych statystycznych • analizuje wielkość, przyczyny i skutki migracji zagranicznych Polaków po wejściu do UE 	11.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przyczyny i skutki migracji zagranicznych Polaków</i>) • praca z mapami ogólnogeograficznymi Polski, Europy i świata • obliczanie współczynnika przyrostu rzeczywistego • analizowanie map i diagramów dotyczących migracji Polaków umieszczonych w podręczniku • analizowanie rozmieszczenia i liczebności Polonii na świecie na podstawie danych statystycznych oraz map tematycznych • analizowanie infografiki <i>Polscy emigranci zarobkowi</i> umieszczonej w podręczniku

18.	Struktura narodowościowa i wyznaniowa w Polsce. Grupy etniczne	<ul style="list-style-type: none"> • mniejszości narodowe i etniczne • struktura wyznaniowa • rozmieszczenie grup etnicznych i ich cechy kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje strukturę narodowościową i wyznaniową ludności Polski na podstawie danych statystycznych • omawia rozmieszczenie grup etnicznych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • omawia najważniejsze cechy kulturowe grup etnicznych w Polsce na podstawie dostępnych źródeł • opisuje główne grupy wyznaniowe w Polsce 	11.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. drama <i>Festiwal Spotkanie Kultur</i> lub metaplan <i>Tolerancja dla przedstawicieli innych narodowości zamieszkujących Polskę</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie struktury narodowościowej i wyznaniowej ludności Polski na podstawie danych statystycznych • analizowanie rozmieszczenia mniejszości narodowych i grup etnicznych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • analizowanie danych statystycznych dotyczących liczebności mniejszości narodowo-etnicznych
19.	Struktura zatrudnienia i problem bezrobocia w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • aktywność zawodowa Polaków • współczynnik aktywności zawodowej i współczynnik bezrobocia • struktura zatrudnienia w Polsce • regionalne różnicowanie rynku pracy • przyczyny i konsekwencje bezrobocia 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia aktywność zawodową ludności Polski na podstawie danych statystycznych • oblicza współczynnik aktywności zawodowej i współczynnik bezrobocia • analizuje strukturę zatrudnienia w Polsce na podstawie danych statystycznych • wyjaśnia zmiany w strukturze zatrudnienia ludności Polski od 1990 r. • przedstawia uwarunkowania i konsekwencje różnicowania struktury zatrudnienia w Polsce • określa grupy ekonomiczne ludności w Polsce • przedstawia przyczyny i konsekwencje bezrobocia • wykazuje regionalne różnicowanie rynku pracy w Polsce 	11.2 11.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. mapa mentalna lub metaplan <i>Przyczyny i skutki bezrobocia w Polsce</i>) • analizowanie aktywności zawodowej ludności Polski i struktury zatrudnienia na podstawie danych statystycznych • obliczanie współczynnika aktywności zawodowej i współczynnika bezrobocia • analizowanie map i diagramów dotyczących struktury zatrudnienia oraz stopy bezrobocia umieszczonych w podręczniku • analizowanie kartodiagramu <i>Regionalne różnicowanie rynku pracy w Polsce</i>

20.	Stan zdrowia ludności Polski	<ul style="list-style-type: none"> • najbardziej rozpoznane choroby w Polsce • przyczyny zróżnicowania stanu zdrowia ludności Polski • średnia długość trwania życia w Polsce • najczęstsze przyczyny zgonów w Polsce • dostępność i poziom usług medycznych w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najczęstsze schorzenia przewlekłe i wykazuje ich zróżnicowanie regionalne • przedstawia przyczyny zróżnicowania stanu zdrowia ludności • omawia czynniki różnicujące długość życia kobiet i mężczyzn w Polsce • przedstawia główne przyczyny zgonów w Polsce • ocenia skutki zróżnicowania stanu zdrowia ludności Polski • ocenia dostępność i poziom usług medycznych w Polsce 	11.2 11.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Stan zdrowia młodzieży w Polsce</i>) • analizowanie diagramu <i>Samoocena stanu zdrowia osób dorosłych w Polsce i w wybranych krajach w 2010 r.</i> • analizowanie map i diagramów dotyczących stanu zdrowia Polaków, średniej długości trwania życia Polaków oraz przyczyn ich zgonów umieszczonych w podręczniku • dyskusja: <i>Wpływ niewłaściwego odżywiania się i stylu życia młodzieży na jej zdrowie</i> • analizowanie danych statystycznych dotyczących najczęściej występujących schorzeń przewlekłych u Polaków wg płci • analizowanie wskaźnika EHCI w wybranych krajach
21.	Sieć osadnicza w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • rozwój miejskiej sieci osadniczej • układy przestrzenne polskich miast • funkcje miast • wiejska sieć osadnicza • typy wsi 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy sieci osadniczej i jej rozwój w Polsce • omawia tendencje zmian układu osadniczego w Polsce • omawia układy przestrzenne polskich miast na podstawie fotografii • charakteryzuje strukturę funkcjonalną miast • charakteryzuje największe miasta w Polsce i ich rozmieszczenie • omawia czynniki wpływające na rozwój osadnictwa wiejskiego w Polsce • omawia główne typy genetyczne kształtów wsi w Polsce 	11.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. prezentacja multimedialna <i>Charakterystyka układów przestrzennych polskich miast</i>) • wykonanie portfolio: <i>Typy genetyczne kształtów wsi występujące w naszym powiecie</i> • analizowanie układów przestrzennych polskich miast na podstawie fotografii • analizowanie map i diagramów dotyczących rozmieszczenia i wielkości miast Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących najludniejszych miast Polski

22.	Urbanizacja w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania współczesnych procesów urbanizacyjnych • różnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce • typy aglomeracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia uwarunkowania współczesnych procesów urbanizacyjnych w Polsce • wyjaśnia zmiany procesów urbanizacyjnych i osadnictwa wiejskiego, wiążąc je z przemianami gospodarczymi i społecznymi w Polsce • omawia przestrzenne zróżnicowanie wskaźnika urbanizacji w Polsce i wyjaśnia jego przyczyny • przedstawia typy aglomeracji w Polsce i podaje ich przykłady 	11.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie map i diagramów dotyczących wskaźnika urbanizacji w Polsce • analizowanie mapy typów aglomeracji umieszczonej w podręczniku
23.	Preferencje wyborcze Polaków. Organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> • uwarunkowania preferencji wyborczych • przestrzenne zróżnicowanie frekwencji wyborczej w Polsce • główne opcje polityczne • organizacje pozarządowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia czynniki wpływające na preferencje wyborcze Polaków oraz przedstawia ich regionalne zróżnicowanie • ocenia stałe i zmienne elementy preferencji wyborczych Polaków oraz ich regionalne zróżnicowanie • przedstawia zróżnicowanie regionalne preferencji wyborczych w Polsce • wymienia główne opcje polityczne w kraju • analizuje cele i zasady działania głównych organizacji pozarządowych oraz organizacji pożytku publicznego 	II	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • wykonanie portfolio: <i>Rola organizacji pozarządowych w Polsce</i> • analizowanie mapy i diagramu dotyczących frekwencji wyborczej w Polsce • analizowanie map dotyczących przestrzennego zróżnicowania preferencji wyborczych Polaków w 2011 r. • analizowanie diagramu dotyczącego głównych obszarów działalności organizacji społecznych w Polsce • dyskusja <i>Znaczenie organizacji pożytku publicznego w Polsce</i>
24.	Bogactwo kulturowe Polski	<ul style="list-style-type: none"> • elementy kultury materialnej i duchowej • potencjał kulturowy Polski na tle innych krajów świata • wkład Polaków w rozwój cywilizacyjny świata • pomniki historii w Polsce • polskie obiekty z <i>Listy światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego UNESCO</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sferę materialną i duchową kultury polskiej • omawia dziedzictwo kulturowe różnych grup narodowościowych, etnicznych i religijnych w Polsce • przedstawia potencjał kulturowy i naukowy Polski na tle innych krajów świata • charakteryzuje pomniki historii Polski • charakteryzuje polskie obiekty z <i>Listy światowego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego UNESCO</i> • omawia najciekawsze obiekty kultury materialnej w wybranych województwach 	12.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. analiza SWOT <i>Potencjał kulturowy Polski na tle wybranych krajów Europy</i> lub mapa mentalna <i>Wybitni Polacy i ich osiągnięcia na arenie międzynarodowej</i>) • wykonanie prezentacji multimedialnej <i>Pomniki historii w Polsce</i> • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie fotografii przedstawiających polskie obiekty z Listy UNESCO • ocena potencjału kulturowego Polski na tle innych krajów świata na podstawie różnych źródeł

25.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące • <i>Zamiast repetytorium</i> umieszczone w podręczniku (s. 126–128)
26.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Ludność. Urbanizacja</i> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
III. Rolnictwo					
27.	Czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • podział rolnictwa • warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • konsekwencje zróżnicowania poziomu rozwoju rolnictwa w poszczególnych regionach kraju • główne regiony rolnicze Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podział rolnictwa • ocenia wpływ wybranych czynników przyrodniczych i pozapryrodniczych na rozwój rolnictwa w Polsce na podstawie map tematycznych • charakteryzuje uwarunkowania rozwoju rolnictwa w wybranych regionach kraju • wyjaśnia przyczyny zróżnicowania poziomu rozwoju rolnictwa w Polsce oraz jego konsekwencje • charakteryzuje główne regiony rolnicze w Polsce na podstawie map tematycznych i danych statystycznych 	12.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • analizowanie czynników rozwoju rolnictwa na podstawie map tematycznych • analizowanie map przedstawiających użytki rolne, główne regiony rolnicze, liczbę ciągników na 1 ha i nawożenie w Polsce • analizowanie danych statystycznych dotyczących regionów rolniczych w Polsce • analizowanie diagramu przedstawiającego strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce
28.	Produkcja roślinna w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • struktura upraw i jej zmiany • rozmieszczenie, wielkość i zmiany produkcji głównych ziemioptodów • produkcja roślinna na tle innych krajów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przestrzenną strukturę upraw w Polsce i jej zmiany na podstawie map tematycznych i danych statystycznych • charakteryzuje rozmieszczenie upraw oraz wielkość produkcji głównych ziemioptodów w Polsce na podstawie map tematycznych i danych statystycznych • przedstawia wielkość produkcji rolnej na tle innych krajów świata na podstawie danych statystycznych 	12.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości produkcji rolnej • analizowanie map tematycznych przedstawiających rozmieszczenie upraw wybranych roślin w Polsce • analizowanie danych statystycznych dotyczących miejsca i udziału Polski w światowej produkcji wybranych upraw • analizowanie mapy dotyczącej przestrzennego rozmieszczenia sadów w Polsce

29.	Chów zwierząt w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • kierunki chowu • uwarunkowania chowu zwierząt • rozmieszczenie i pogłowie głównych zwierząt gospodarskich w Polsce • produkcja zwierzęca na tle innych krajów świata 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce i określa kierunki ich chowu • przedstawia uwarunkowania chowu zwierząt w Polsce • omawia rozmieszczenie i wielkość pogłowia głównych zwierząt gospodarskich w kraju na podstawie map tematycznych • przedstawia zmiany wielkości pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce • porównuje wielkość produkcji zwierzęcej w Polsce z produkcją w innych krajach świata na podstawie danych statystycznych 	12.1	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości produkcji zwierzęcej • analizowanie diagramu <i>Pogłowie bydła i trzody chlewnej w latach 2000–2011</i> • analizowanie map tematycznych dotyczących rozmieszczenia chowu głównych zwierząt gospodarskich • analizowanie danych statystycznych dotyczących miejsca i udziału Polski w światowej produkcji zwierzęcej • wykonanie prezentacji multimedialnej <i>Nietypowe zwierzęta gospodarskie w Polsce i ich wykorzystanie</i>
30.	Integracja polskiego rolnictwa z rolnictwem UE	<ul style="list-style-type: none"> • rolnictwo Polski na tle krajów UE • skutki członkostwa Polski w UE dla polskiego rolnictwa • przyszłość polskiego rolnictwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zmiany strukturalne w polskim rolnictwie, które zaszły po wstąpieniu naszego kraju do UE • omawia bariery ograniczające rozwój polskiego rolnictwa • ocenia stan polskiego rolnictwa na tle rolnictwa pozostałych krajów UE • formułuje wnioski dotyczące korzyści, które może przynieść polskiemu rolnictwu uczestnictwo we wspólnej polityce rolnej UE 	12.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Przykłady polskich produktów i produkcji z certyfikatem unijnym</i> lub analiza SWOT <i>Stan polskiego rolnictwa na tle innych krajów Unii Europejskiej</i>) • analizowanie infografiki <i>Jak członkostwo UE zmienia polskie rolnictwo?</i>
31.	Rybackwo	<ul style="list-style-type: none"> • polska flota rybacka • wielkość połowów • spożycie ryb w Polsce • perspektywy polskiego rybackwo 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stan i perspektywy polskiego rybackwo • analizuje wielkość i strukturę połowów w Polsce w ostatnich latach na podstawie danych statystycznych • porównuje spożycie ryb w Polsce ze spożyciem w innych krajach UE • prognozuje zmiany w polskim rybackwo i związane z uczestnictwem we wspólnej polityce UE w tym zakresie 	12.1 12.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. analiza SWOT <i>Stan rybackwo w Polsce</i>) • analizowanie danych statystycznych dotyczących wielkości połowów w Polsce • analizowanie mapy <i>Porty rybackie polskiego wybrzeża</i> umieszczonej w podręczniku • analizowanie diagramów dotyczących polskiego rybackwo i pojemności jego floty

32.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące • <i>Zamiast repetytorium</i> umieszczone w podręczniku (s. 154)
33.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Rolnictwo</i> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela			
IV. Przemysł				
34.	Sytuacja polskiego przemysłu	<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie przemysłu dla rozwoju polskiej gospodarki • podział przemysłu • przyczyny i skutki restrukturyzacji przemysłu • perspektywy rozwoju przemysłu w Polsce • strefy ekonomiczne • miejsce Polski w światowej produkcji przemysłowej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rozwój i znaczenie przemysłu na obszarze Polski • dokonuje podziału polskiego przemysłu • określa zmiany w gospodarce Polski spowodowane jej restrukturyzacją i modernizacją po 1990 r. • przedstawia perspektywy rozwoju przemysłu w Polsce • omawia znaczenie specjalnych stref ekonomicznych dla gospodarki kraju • określa miejsce Polski w światowej produkcji przemysłowej 	<p>12.6 12.9</p> <ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. analiza SWOT <i>Przemysł w Polsce po wstąpieniu do UE</i>) • wykonanie portfolio: <i>Rozwój przemysłu na ziemiach polskich do II wojny światowej</i> lub <i>Rozwój przemysłu w Polsce od II wojny światowej do 1989 r.</i>) • analizowanie diagramów dotyczących przemysłu w Polsce umieszczonych w podręczniku • analizowanie mapy <i>Specjalne strefy ekonomiczne</i> umieszczonej w podręczniku • analizowanie danych statystycznych dotyczących miejsca Polski w światowej produkcji wybranych wyrobów przemysłowych

35.	Górnictwo w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • rozmieszczenie złóż surowców mineralnych w Polsce • wielkość wydobycia wybranych surowców mineralnych w Polsce • perspektywy rozwoju przemysłu wydobywczego • wielkość wydobycia surowców na tle światowej produkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rozmieszczenie najważniejszych złóż surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • analizuje zmiany wielkości wydobycia wybranych surowców mineralnych w Polsce na podstawie danych statystycznych • ocenia stan i perspektywy rozwoju polskiego przemysłu wydobywczego • ocenia wielkość wydobycia surowców w Polsce na tle światowej produkcji na podstawie danych statystycznych 	12.3	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • praca z ogólnogeograficzną mapą Polski oraz mapą <i>Surowce mineralne Polski</i> • analizowanie map i diagramów dotyczących wydobycia surowców w Polsce umieszczonych w podręczniku i atlasie geograficznym • analizowanie mapy dotyczącej obszarów poszukiwań gazu łupkowego • analizowanie wielkości wydobycia surowców mineralnych w Polsce na tle światowej produkcji na podstawie danych statystycznych
36.	Przemysł energetyczny w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • przemiany w polskim przemyśle energetycznym w ostatnich latach • struktura produkcji energii elektrycznej w Polsce • rodzaje elektrowni • rozmieszczenie elektrowni ciepłych i wodnych w Polsce • alternatywne źródła energii 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia współczesne przemiany w polskiej energetyce • porównuje wielkość i strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce i w innych państwach świata na podstawie danych statystycznych • wyjaśnia przyczyny i konsekwencje zmian w gospodarowaniu różnymi źródłami energii w Polsce • dokonuje podziału elektrowni funkcjonujących w Polsce • analizuje rozmieszczenie największych elektrowni ciepłych i wodnych na podstawie map tematycznych • wskazuje możliwości wykorzystania alternatywnych źródeł energii w Polsce 	12.4	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. analiza SWOT <i>Energetyka alternatywna w Polsce</i>) • dyskusja dydaktyczna: <i>Zalety i wady określonych typów elektrowni występujących w Polsce</i> • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie infografiki <i>Produkcja energii elektrycznej w Polsce</i> • analizowanie mapy dotyczącej warunków lokalizacji elektrowni wiatrowych w Polsce

37.	Przemysł przetwórczy w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • rozmieszczenie przemysłu przetwórczego • perspektywy rozwoju przemysłu przetwórczego • przemysł zaawansowanej technologii 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje uwarunkowania rozmieszczenia przemysłu przetwórczego w Polsce na podstawie map tematycznych • charakteryzuje obecną sytuację przemysłu przetwórczego w Polsce i ocenia perspektywy jego rozwoju • wskazuje dynamicznie rozwijające się dziedziny produkcji przemysłowej w Polsce • ocenia perspektywy rozwoju przemysłu zaawansowanej technologii w Polsce 	12.5	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Przemysł zaawansowanej technologii w Polsce</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie diagramów dotyczących struktury produkcji przemysłowej w wybranych latach • analizowanie diagramów dotyczących sektora zaawansowanej technologii w Polsce i w wybranych krajach • analizowanie danych statystycznych dotyczących użytkowników polskich parków technologicznych • analizowanie perspektyw rozwoju przemysłu zaawansowanej technologii w Polsce na podstawie różnych źródeł • wykonanie prezentacji multimedialnej <i>Perspektywy rozwoju przemysłu zaawansowanej technologii w Polsce</i>
38.	Obszary koncentracji przemysłu w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • rozmieszczenie i znaczenie okręgów przemysłowych w Polsce • czynniki lokalizacji przemysłu • współczesne obszary koncentracji przemysłu • przemiany struktury przestrzennej przemysłu • przykłady przekształceń własnościowych w przemyśle 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rozmieszczenie i znaczenie okręgów przemysłowych w Polsce • omawia czynniki lokalizacji wybranych okręgów przemysłowych w Polsce • wymienia przykłady przekształceń własnościowych w polskiej gospodarce mające wpływ na zmiany struktury produkcji i stopień zaspokojenia potrzeb materialnych ludności 	12.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie map dotyczących rozmieszczenia okręgów przemysłowych w Polsce od 1980 r. • analizowanie danych statystycznych dotyczących okręgów przemysłowych w Polsce • analizowanie map <i>Okręgi przemysłowe w Polsce</i> i <i>Obszary koncentracji przemysłu w Polsce</i> umieszczonych w podręczniku
39.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące • <i>Zamiast repetytorium</i> umieszczone w podręczniku (s. 188–189)
40.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziału <i>Przemysł</i> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				

V. Usługi					
41.	Transport w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • rola i znaczenie usług w Polsce • zmiany w polskim transporcie • uwarunkowania rozwoju transportu i jego struktura • udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach i pracy przewozowej • transport intermodalny • transport w Polsce na tle innych krajów UE 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia znaczenie usług w Polsce • przedstawia zróżnicowanie sektora usług w Polsce i w innych państwach UE • wymienia przykłady przekształceń własnościowych w polskiej gospodarce, które miały wpływ na zmiany struktury usług • przedstawia uwarunkowania rozwoju i strukturę transportu w Polsce • analizuje sieć transportową w Polsce i jej zmiany na podstawie danych statystycznych i map tematycznych • wyjaśnia zróżnicowanie udziału poszczególnych rodzajów transportu w przewozach i pracy przewozowej w Polsce na podstawie danych statystycznych • przedstawia znaczenie transportu intermodalnego, jego wady i zalety • określa stopień rozwoju sieci transportowej w Polsce na tle innych krajów UE • określa zmiany w strukturze środków transportu w Polsce 	12.8 12.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • metody aktywizujące (np. burza mózgów <i>Przyczyny i skutki budowy autostrad i dróg ekspresowych</i> lub <i>metaplan Problemy polskiego transportu</i>) • analizowanie sieci transportowej w Polsce oraz wielkości przewozów pasażerskich i towarowych na podstawie danych statystycznych • analizowanie zmian sieci transportowej w Polsce na podstawie map tematycznych • analizowanie infografiki <i>Transport Polski na tle Unii Europejskiej</i> umieszczonej w podręczniku • analizowanie diagramów dotyczących transportu morskiego, śródlądowego wodnego i lotniczego w Polsce • analizowanie danych dotyczących udziału przewozów intermodalnych w rynku kolejowym w Polsce
42.	Łączność w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • rola łączności • uwarunkowania rozwoju łączności • przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności w Polsce • łączność w Polsce na tle innych krajów UE 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rozwój i rolę łączności w gospodarce Polski • podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie kraju • określa miejsce Polski w zakresie rozwoju łączności na tle krajów UE • ocenia uwarunkowania oraz współczesne tendencje rozwoju różnych środków łączności w Polsce 	12.8 12.9	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • roczniki statystyczne lub inne opracowania statystyczne • analizowanie danych dotyczących przewozu przesyłek listowych i paczek • analizowanie map i diagramów dotyczących telefonii stacjonarnej i komórkowej w Polsce i w Europie • analizowanie danych dotyczących łączności internetowej w Polsce

43.	Atrakcyjność turystyczna Polski	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki rozwoju turystyki • walory krajoznawcze • regiony i atrakcje turystyczne • infrastruktura turystyczna 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje czynniki warunkujące rozwój turystyki w Polsce • dowodzi atrakcyjności turystycznej Polski • ocenia walory przyrodnicze i pozaprzyrodnicze Polski • wydziela regiony turystyczne w Polsce i przedstawia ich atrakcje turystyczne • ocenia regionalne zróżnicowanie infrastruktury turystycznej w Polsce 	12.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Przyrodnicze i antropogeniczne walory krajoznawcze</i> lub metoda projektu <i>Możliwości rozwoju bazy turystycznej i jej znaczenie gospodarcze dla naszego powiatu</i>) • wykonanie prezentacji multimedialnej <i>Przyrodnicze i antropogeniczne walory turystyczne powiatu</i>) • analizowanie danych statystycznych dotyczących bazy noclegowej w Polsce
44.	Turystyka krajowa i zagraniczna	<ul style="list-style-type: none"> • rola turystyki w gospodarce Polski • kierunek rozwoju turystyki w Polsce • kierunki zagranicznych podróży Polaków • konsekwencje rozwoju turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia rolę turystyki w gospodarce krajowej • przedstawia współczesne tendencje rozwoju różnych rodzajów turystyki w Polsce • analizuje cechy ruchu turystycznego w Polsce na podstawie danych statystycznych • analizuje kierunki wyjazdów zagranicznych polskich turystów • przedstawia konsekwencje rozwoju turystyki w Polsce 	12.8	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • analizowanie infografiki <i>Turystyka Polaków</i> umieszczonej w podręczniku • analizowanie diagramów dotyczących przyjazdów turystów zagranicznych do Polski
45.	Handel zagraniczny Polski	<ul style="list-style-type: none"> • znaczenie handlu zagranicznego • bilans handlu zagranicznego • główni partnerzy w handlu międzynarodowym • struktura towarowa handlu międzynarodowego • miejsce Polski w światowym handlu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazuje znaczenie handlu zagranicznego dla gospodarki Polski • przedstawia bilans handlu zagranicznego Polski i wyjaśnia jego zmiany • wskazuje głównych partnerów handlowych Polski oraz kierunki geograficzne i strukturę towarową wymiany międzynarodowej naszego kraju • ocenia miejsce Polski w światowym handlu na podstawie danych statystycznych 	12.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. burza mózgów <i>Główni partnerzy Polski w handlu międzynarodowym</i>) • analizowanie miejsca Polski w światowym handlu na podstawie danych statystycznych • analizowanie diagramów dotyczących bilansu handlu zagranicznego w Polsce oraz dynamiki eksportu i importu w Polsce • analizowanie danych dotyczących wielkości międzynarodowego obrotu handlowego

VI. Polska w świecie

46.	Polska w organizacjach międzynarodowych	<ul style="list-style-type: none"> • udział Polski w organizacjach międzynarodowych • przykłady działań Polski w ramach organizacji międzynarodowych • współpraca transgraniczna • bilans członkostwa Polski w UE 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia udział Polski w procesach integracyjnych i głównych organizacjach międzynarodowych • omawia działalność Polski w organizacjach, które zapobiegają zagrożeniom społeczno-ekonomicznym oraz konfliktom zbrojnym lub je niwelują • charakteryzuje międzynarodową współpracę w ramach euroregionów oraz miast i gmin bliźniaczych • wskazuje korzyści wynikające z funkcjonowania euroregionów w Polsce • ocenia społeczne i gospodarcze konsekwencje przystąpienia Polski do UE 	12.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. burza mózgów <i>Bilans członkostwa Polski w UE</i>) • analizowanie danych dotyczących wielkości składek wniesionych przez Polskę do wybranych międzynarodowych organizacji i instytucji finansowych • analizowanie mapy tematycznej dotyczącej euroregionów
47.	Inwestycje zagraniczne w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • atrakcyjność inwestycyjna Polski • znaczenie inwestycji zagranicznych w Polsce • polskie bezpośrednie inwestycje zagraniczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady i znaczenie inwestycji zagranicznych w Polsce dla rozwoju społeczno-gospodarczego kraju • wskazuje polskie bezpośrednie inwestycje zagraniczne i podaje ich wartość na podstawie danych statystycznych • przedstawia bariery w napływie BIZ do Polski • omawia nierównomierny napływ inwestycji zagranicznych do poszczególnych regionów kraju na podstawie mapy 	12.7	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. sześć myślowych kapeluszy <i>Bezpośrednie inwestycje zagraniczne</i> lub mapa mentalna <i>Znaczenie BIZ dla gospodarki kraju</i>) • analizowanie infografiki <i>Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce</i> umieszczonej w podręczniku • analizowanie danych dotyczących liczby spółek z udziałem kapitału zagranicznego
48.	Lekcja powtórzeniowa		Badanie osiągnięć ucznia i efektów kształcenia		<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące • <i>Zamiast repetytorium</i> umieszczone w podręczniku (s. 216 i 217, 228)
49.	Sprawdzenie wiadomości z rozdziałów <i>Usługi i Polska w świecie</i> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela				
VII. Zróżnicowanie regionalne Polski					

50.	Regiony fizyczno-geograficzne Polski	<ul style="list-style-type: none"> • zróżnicowanie środowiska przyrodniczego Polski • kryteria podziału Polski na regiony • walory poszczególnych regionów fizycznogeograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w Polsce • przedstawia kryteria podziału Polski na regiony fizycznogeograficzne • ocenia walory wybranych krain geograficznych Polski i określa cechy środowiska decydujące o krajobrazie tych krain 	10.2	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Regiony fizycznogeograficzne Polski</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie informacji i fotografii dotyczących regionów fizycznogeograficznych umieszczonych w podręczniku • analizowanie walorów i cech środowiska decydujących o krajobrazie wybranych regionów na podstawie różnych źródeł
51.	Cechy środowiska przyrodniczego wybranego regionu Polski	<ul style="list-style-type: none"> • cechy środowiska przyrodniczego wybranego regionu Polski: geneza, formy rzeźby, typy krajobrazu, klimat, sieć hydrograficzna, zasoby surowcowe i szata roślinna • niedobory wody w wybranym regionie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dominanty środowiska wybranych krain geograficznych Polski na podstawie map tematycznych, danych statystycznych i obserwacji bezpośrednich • wykazuje związki i zależności pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska przyrodniczego w wybranym makroregionie 	10.2 10.7 10.10	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie danych statystycznych i map tematycznych dotyczących cech wybranych krain geograficznych • wykonanie prezentacji multimedialnej dotyczącej cech środowiska przyrodniczego wybranego makroregionu w Polsce • analizowanie informacji i fotografii dotyczących regionów fizycznogeograficznych umieszczonych w podręczniku

52.	Regionalne zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski	<ul style="list-style-type: none"> • mierniki poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego regionów • przyczyny i skutki dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia czynniki wpływające na rozwój społeczno-gospodarczy regionów • ocenia poziom rozwoju społeczno-gospodarczego regionów Polski • omawia przyczyny i konsekwencje dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym regionów Polski • przedstawia przykłady działań zmniejszających dysproporcje w rozwoju regionów Polski 	III	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Przyczyny i skutki dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie danych statystycznych dotyczących mierników rozwoju społecznego Polski • analizowanie map dotyczących mierników rozwoju społecznego Polski • dyskusja dydaktyczna: <i>Przyczyny i skutki dysproporcji w rozwoju społeczno-gospodarczym Polski</i> • analizowanie infografiki <i>Zróżnicowanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego Polski</i> umieszczonej w podręczniku
53.	Potencjał gospodarczy wybranego regionu Polski	<ul style="list-style-type: none"> • cechy społeczno-gospodarcze wybranego regionu (z uwzględnieniem mierników poziomu społeczno-gospodarczego) • inicjatywy na rzecz rozwoju regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wartości mierniki rozwoju społeczno-gospodarczego wybranego regionu na podstawie danych statystycznych • ocenia potencjał gospodarczy regionu na podstawie danych statystycznych i innych dostępnych źródeł • omawia inicjatywy podejmowane w regionie na rzecz jego rozwoju na podstawie dostępnych źródeł 	III	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Ocena poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego mojego regionu</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie mierników społeczno-gospodarczych wybranego regionu na podstawie danych statystycznych • ocena potencjału gospodarczego regionu na podstawie różnych źródeł • analizowanie danych dotyczących PKB na jednego mieszkańca w wybranym regionie • wykonanie portfolio <i>Potencjał gospodarczy mojego regionu</i>
VIII. Degradacja i ochrona środowiska					

54.	Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego • zmiany krajobrazu wywołane działalnością gospodarczą • zróżnicowanie regionalne zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego • obszary ekologicznie zagrożone 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia stan poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego w Polsce • charakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiska w Polsce • omawia wybrane wskaźniki zanieczyszczenia powietrza • wymienia nazwy obszarów ekologicznego zagrożenia i klęski ekologicznej oraz wskazuje je na mapie 	10.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. metaplan <i>Stan środowiska przyrodniczego Polski</i>) • analizowanie infografiki <i>Kwaśne opady i mgły</i> • analizowanie diagramów i map tematycznych dotyczących produkcji odpadów oraz ścieków przemysłowych i komunalnych • analizowanie infografiki <i>Zanieczyszczenie środowiska Polski</i> umieszczonej w podręczniku • analizowanie stanu środowiska województwa śląskiego na tle pozostałych województw (<i>Spojrzenie z bliska</i>)
55.	Ochrona środowiska przyrodniczego Polski	<ul style="list-style-type: none"> • formy ochrony przyrody • uwarunkowania rozmieszczenia obszarów chronionych • międzynarodowe formy ochrony przyrody • restytucja gatunków 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia formy ochrony przyrody w Polsce • ocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego • omawia uwarunkowania rozmieszczenia obszarów chronionych w Polsce • przedstawia działania polskich i międzynarodowych organizacji na rzecz ochrony przyrody w Polsce • proponuje działania na rzecz restytucji i zachowania naturalnych elementów środowiska w Polsce 	10.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. metoda projektu <i>Formy ochrony przyrody w Polsce na wybranych przykładach</i> lub seminarium <i>Czy objęcie różnymi formami ochrony przyrody 1/3 powierzchni Polski jest słuszne?</i>) • praca z mapą tematyczną i danymi statystycznymi dotyczącymi form ochrony przyrody • analizowanie mapy przedstawiającej parki narodowe i krajobrazowe w Polsce umieszczonej w podręczniku i atlasie geograficznym • analizowanie mapy <i>Rezerwaty biosfery w Polsce</i> umieszczonej w podręczniku
56.	Walory parków narodowych w Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • walory przyrodnicze podlegające ochronie w parkach narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia charakterystyczne walory przyrodnicze podlegające szczególnej ochronie w parkach narodowych w Polsce na podstawie różnych źródeł informacji, np. map i danych statystycznych • opisuje unikalne obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie polskich parków narodowych 	10.11	<ul style="list-style-type: none"> • podręcznik <i>Oblicza geografii 3</i>, zakres rozszerzony • <i>Atlas geograficzny dla szkół ponadgimnazjalnych</i>, zakres rozszerzony • komputer z programami edukacyjnymi, łączem internetowym i rzutnikiem multimedialnym (w miarę możliwości szkoły) • <i>Maturalne karty pracy 3</i> • metody aktywizujące (np. mapa mentalna <i>Walory przyrodnicze parków narodowych</i>) • praca z mapą ogólnogeograficzną Polski • analizowanie mapy i tabeli <i>Parki narodowe w Polsce</i> umieszczonych w podręczniku • projekcja filmu <i>Parki narodowe w Polsce</i>

57.	Powtórzenie i sprawdzenie wiadomości z rozdziałów <i>Zróźnicowanie regionalne Polski</i> i <i>Degradacja i ochrona środowiska</i> Test sprawdzający – Książka Nauczyciela		
Powtórzenie materiału przed egzaminem maturalnym – 16 godz.			
58.– 60.	<ul style="list-style-type: none"> • Położenie oraz środowisko przyrodnicze Polski • Mapa jako obraz Ziemi • Sfery Ziemi • Procesy endogeniczne i egzogeniczne 	<ul style="list-style-type: none"> • położenie i granice Polski • budowa geologiczna • klimat • bilans wodny • sieć rzeczna i jeziorna • Morze Bałtyckie • ruchy wody morskiej • gleby • świat roślin i zwierząt • mapa jako źródło informacji • sfery Ziemi • procesy egzogeniczne i endogeniczne 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje i analizuje problemy występujące w środowisku geograficznym w różnych skalach przestrzennych i czasowych • ocenia, argumentuje i wnioskuje, w tym dostrzega prawidłowości dotyczące środowiska przyrodniczego • wykorzystuje narzędzia matematyczne do opisu oraz analizy zjawisk i procesów, które zachodzą w środowisku geograficznym • wykorzystuje i przetwarza informacje geograficzne pochodzące z różnych materiałów źródłowych <p>Praca z arkuszami maturalnymi CKE, aplikacją Matura–ROM i <i>Maturalnymi kartami pracy</i></p>
61.– 63.	<ul style="list-style-type: none"> • Przemiany polityczne i gospodarcze świata • Ludność i urbanizacja 	<ul style="list-style-type: none"> • liczba i rozmieszczenie ludności Polski • struktura demograficzna Polski • migracje • struktura narodowościowa i wyznaniowa, grupy etniczne • struktura zatrudnienia i bezrobocie • stan zdrowia ludności Polski • urbanizacja i sieć osadnicza • preferencje wyborcze • organizacje pozarządowe • bogactwo kulturowe Polski 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, argumentuje i wnioskuje, w tym dostrzega prawidłowości dotyczące środowiska przyrodniczego, życia, gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka • wykorzystuje i przetwarza informacje geograficzne pochodzące z różnych materiałów źródłowych <p>Praca z arkuszami maturalnymi CKE, aplikacją Matura–ROM i <i>Maturalnymi kartami pracy</i></p>
64./ 65.	<ul style="list-style-type: none"> • Rolnictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • czynniki rozwoju rolnictwa w Polsce i na świecie • produkcja roślinna i zwierzęca • integracja polskiego rolnictwa z rolnictwem UE • rybactwo 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, argumentuje i wnioskuje, w tym dostrzega prawidłowości dotyczące środowiska przyrodniczego, życia, gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka • wykorzystuje i przetwarza informacje geograficzne pochodzące z różnych materiałów źródłowych <p>Praca z arkuszami maturalnymi CKE, aplikacją Matura–ROM i <i>Maturalnymi kartami pracy</i></p>
66./ 67.	<ul style="list-style-type: none"> • Przemysł 	<ul style="list-style-type: none"> • sytuacja polskiego przemysłu • przemysł wydobywczy i energetyczny w Polsce i na świecie • przemysł przetwórczy • przemysł wysokiej technologii w Polsce i na świecie • obszary koncentracji przemysłu w Polsce i na świecie 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, argumentuje i wnioskuje, w tym dostrzega prawidłowości dotyczące środowiska przyrodniczego, życia, gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka • wykorzystuje i przetwarza informacje geograficzne pochodzące z różnych materiałów źródłowych <p>Praca z arkuszami maturalnymi CKE, aplikacją Matura–ROM i <i>Maturalnymi kartami pracy</i></p>

68./69.	<ul style="list-style-type: none"> • Usługi 	<ul style="list-style-type: none"> • transport i łączność w Polsce oraz na świecie • atrakcyjność turystyczna Polski na tle innych krajów świata • uwarunkowania i konsekwencje rozwoju turystyki w Polsce i na świecie • handel międzynarodowy 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, argumentuje i wnioskuje, w tym dostrzega prawidłowości dotyczące środowiska przyrodniczego, życia, gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka • wykorzystuje i przetwarza informacje geograficzne pochodzące z różnych materiałów źródłowych <p>Praca z arkuszami maturalnymi CKE, aplikacją Matura–ROM i <i>Maturalnymi kartami pracy</i></p>		
70./71.	<ul style="list-style-type: none"> • Polska w świecie • Zróżnicowanie regionalne Polski • Problemy współczesnego świata 	<ul style="list-style-type: none"> • organizacje międzynarodowe • inwestycje zagraniczne w Polsce • regiony fizycznogeograficzne Polski i ich poziom rozwoju społeczno-gospodarczego • zróżnicowanie poziomu społeczno-gospodarczego państw świata • konflikty zbrojne 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, argumentuje i wnioskuje, w tym dostrzega prawidłowości dotyczące środowiska przyrodniczego, życia, gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka • wykorzystuje i przetwarza informacje geograficzne pochodzące z różnych materiałów źródłowych <p>Praca z arkuszami maturalnymi CKE, aplikacją Matura–ROM i <i>Maturalnymi kartami pracy</i></p>		
72.	<ul style="list-style-type: none"> • Degradacja i ochrona środowiska przyrodniczego w Polsce i na świecie • Zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrona środowiska przyrodniczego • obiekty przyrodnicze objęte ochroną w Polsce i na świecie 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia, argumentuje i wnioskuje, w tym dostrzega prawidłowości dotyczące środowiska przyrodniczego, życia, gospodarki człowieka oraz wzajemnych powiązań i zależności w systemie człowiek – przyroda – gospodarka • wykorzystuje i przetwarza informacje geograficzne pochodzące z różnych materiałów źródłowych <p>Praca z arkuszami maturalnymi CKE, aplikacją Matura–ROM i <i>Maturalnymi kartami pracy</i></p>		
73./80. (8 godz.)	Zajęcia terenowe (jednodniowe)	<ul style="list-style-type: none"> • obserwacje krajobrazu w otoczeniu szkoły • proste pomiary dotyczące elementów krajobrazu w otoczeniu szkoły 	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje cechy horyzontu • określa współrzędne geograficzne miejsca obserwacji za pomocą GPS • oblicza wysokość Słońca nad horyzontem • odczytuje wysokość bezwzględną miejsca obserwacji za pomocą GPS • wyznacza kierunki świata za pomocą busoli i dokonuje pomiaru azymutu wyznaczonego z punktu obserwacyjnego na szkołę • określa wybrane elementy środowiska przyrodniczego z miejsca obserwacji • określa sposoby użytkowania ziemi w pobliżu miejsca obserwacji 	1.3 1.6 2.4 10.2	<ul style="list-style-type: none"> • aparat fotograficzny, busole, mapy topograficzne, GPS (w miarę możliwości szkoły) • mapy i przekroje geologiczne • wyznaczanie kierunków w terenie za pomocą busoli, wyznaczanie azymutu, • określanie położenia geograficznego za pomocą GPS • opis elementów środowiska przyrodniczego, tworzenie dokumentacji fotograficznej • opis sposobów użytkowania ziemi na podstawie obserwacji

Część II Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny klasyfikacyjne

Ocena celująca

Ocenę tę otrzymuje uczeń ,który:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania,
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania,
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach geograficznych o szczeblu regionalnym i ogólnopolskim,
- posiada wiedzę wykraczającą poza obowiązujący program nauczania.

Ocena bardzo dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń ,który opanował pełny zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz potrafi:

- sprawnie poruszać się w tematyce geograficznej,
- samodzielnie rozwiązywać problemy,
- wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych,
- posługiwać się poprawnie terminologią geograficzną,
- samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności,
- przeprowadzać prawidłową analizę związków przyczynowo -skutkowych, zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- w oparciu o źródła przeprowadzić analizę procesów i określić ich konsekwencje.

Ocena dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń ,który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania, a także potrafi:

- samodzielnie wyjaśniać typowe zależności,
- posługiwać się terminologią geograficzną z nielicznymi potknięciami i błędami ,
- sprawnie rozwiązywać zadania geograficzne,
- przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- samodzielnie dokonać analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie,
- w oparciu o dane liczbowe sporządzić diagramy , wykresy, kartodiagramy itp.

Ocena dostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń ,który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową ,co pozwala mu na:

- Wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów geograficznych,
- stosowanie poznanych pojęć i terminów w sytuacjach typowych,
- wykonywanie prostych obliczeń geograficznych,
- wskazywanie podstawowych związków przyczynowo-skutkowych zachodzących pomiędzy elementami środowiska geograficznego,
- samodzielne rozwiązywanie elementarnych zadań geograficznych.

Ocena dopuszczająca

Ocenę tę otrzymuje uczeń , który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie ,że potrafi:

- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności,
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów geograficznych –wskazać elementarne związki pomiędzy składnikami środowiska geograficznego.

Część III Dostosowanie wymagań edukacyjnych z geografii do indywidualnych psychofizycznych i edukacyjnych potrzeb ucznia z dysfunkcjami

Nauczyciele geografii pracując z uczniami posiadającymi określone dysfunkcje powinni dla uczniów z:

- **dysleksją**

1. wydłużyć czas potrzebny na odpowiedź ustną;

2. wielokrotnie powtarzać ważniejsze treści i zagadnienia;
  3. stworzyć w klasie atmosferę sprzyjającą odpowiedzi ustnej w celu uniknięcia upokorzenia ucznia i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa;
  4. delikatnie zwracać uwagę na popełniane błędy (zamiana licznika z mianownikiem ułamka, błędne odczytanie współrzędnych punktu z wykresu), unikać nacisku na zwiększenie tempa pracy;
  5. w pracach pisemnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie uwzględniać niektórych błędów obliczeniowych (zmiana znaku działania, złe odczytanie współrzędnych z wykresu, zmienionej kolejności cyfr o ile nie sprowadzają one zadania do przykłady trywialnego);
- **z dysgrafią**
    1. umożliwić uczniowi ustne zaliczenia danej partii materiału;
    2. prosić odczytanie niewyraźnej części zadania lub opisu;
    3. prosić pisanie drukowanymi literami;
  - **z dysortografią**

w pracach pisemnych nie uwzględniać zmienionej kolejności cyfr w liczbach, błędnego opisanie osi czy nieprawidłowego zapisu ułamków o ile nie sprowadzają one zadania do przykłady trywialnego;
  - **z dyskalkulią**

oceniać przede wszystkim tok rozumowania, a nie technicznej strony liczenia;
  - **uzdolnionych**
    1. rozwijać umiejętności samodzielnego zdobywania wiedzy;
    2. przygotowywać do udziału w konkursach i olimpiadach przedmiotowych z geografii;
    3. przygotowywać indywidualne zestawy do pracy na lekcji i pracy w grupach;
    4. kształtować twórcze myślenie;

Część IV Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

1. Formy aktywności - odpowiedź ustna:

a/ częstotliwość w semestrze - 1-2 razy

b/ zakres - trzy ostatnie tematy

c/ zasada przeprowadzania - bez zapowiedzi

d/ kryteria oceny – pod uwagę bierzemy:

- poprawność użytej terminologii,
- poprawność merytoryczną,

odpowiedź ustna będzie oceniana na plusy i minusy /uczeń zbiera pięć znaczków aby otrzymać ocenę/

pięć plusów – bdb

cztery plusy i jeden minus – db

trzy plusy i dwa minusy – dst

dwa plusy i trzy minusy - dps

e/ poprawiania otrzymanych ocen nie przewiduje się.

Ilość np. jedno przy jednej godzinie w tygodniu

Dwa przy dwóch i trzech godzinach w tygodniu

Zgłaszane osobiście na początku lekcji

Może dotyczyć także braku zadania lub braku zeszytu; podręcznika i atlasu/ jeden na ławkę/

2. Forma aktywności - kartkówka:

a/ czas trwania - 10-20 minut,

b/ częstotliwość w semestrze - według uznania nauczyciela,

c/ zakres - do trzech ostatnich tematów,

d/ zasady przeprowadzania - bez zapowiedzi,(z zapowiedzią do pięciu ostatnich tematów)

e/ kryteria oceny - poprawność odpowiedzi,

f / poprawiania otrzymanych ocen nie przewiduje się

3. Forma aktywności - test, sprawdzian:

- a/ czas trwania - do 45 minut, krótki dział 20 do 30 min.
- b/ częstotliwość w semestrze - 2-3,
- c/ zakres - przerabiany dział, po zakończeniu działu
- d/ zasady przeprowadzenia - zapowiedź co najmniej 1 tydz. przed terminem pisania,
- e/ kryteria oceny - poprawność odpowiedzi, metoda rozwiązania, poprawność użytej terminologii
- 0-40% nd
41-55% dps
56-72% dst
73-89% db
90-99% bdb
100% cel
- f/ uczeń ma możliwość jednorazowej poprawy oceny po wcześniejszym uzgodnieniu z nauczycielem
- g/ uczeń który niesamodzielnie pisze sprawdzian, kartkówkę, prace otrzymuje ocenę niedostateczną.
- h/ w przypadku gdy zostaje stwierdzona celowa nieobecność ucznia na sprawdzianie uczeń może pisać sprawdzian bez jego wcześniejszego zapowiadania i umawiania się

4. Forma aktywności - orientacja na mapie /odpowiedź przy mapie konturowej lub innej/:

- a/ częstotliwość w semestrze - co najmniej 1 raz w roku,
- b/ zakres - klasa I i II - mapa świata,
klasa III - mapa Polski,
- c/ zasady przeprowadzania - kartkówka
- d/ kryteria oceny - poprawność wskazania lub nazwania obiektu,

5. Aktywność na lekcji

Oceniany będzie aktywny udział w lekcji, przygotowanie dodatkowych informacji, ale także brak zadań, brak podręcznika, atlasu, przeszkadzanie na lekcji.

- pięć plusów – bdb
cztery plusy i jeden minus – db
trzy plusy i dwa minusy – dst
dwa plusy i trzy minusy - dps

• Ocenianiu może podlegać:

Praca w grupach na lekcji, zadanie dodatkowe np. referat, prezentacja multimedialna, poster itd., zeszyt przedmiotowy- zadania.

Oceniane będzie zaangażowanie, styl, jakość wykonania, samodzielność, bibliografia
Udział w konkursach i olimpiadach

• Ocena semestralna i końcowo roczna

Na koniec semestru nie przewiduje się sprawdzianu zaliczającego cały semestr.

Ocena semestralna wynika z ocen cząstkowych

Ocena roczna z oceny semestralnej i z ocen cząstkowych z drugiego semestru (nie jest średnią arytmetyczną). Większe znaczenie mają oceny ze sprawdzianów w drugiej kolejności z odpowiedzi i kartkówek, inne oceny mają charakter wspomagający.

6. Warunki i tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

- 1) Uczeń ma prawo podwyższać ocenę, składając pisemny wniosek do nauczyciela w terminie 3 dni od podania propozycji oceny rocznej. We wniosku uczeń określa ocenę, jaką chciałby uzyskać.
- 2) Uczeń musi napisać 2 prace klasowe sprawdzające materiał z każdego semestru, w terminie ustalonym przez nauczyciela.
- 3) Uczeń może przystąpić do prac klasowych tylko jeden raz.

- 4) Uczeń otrzymuje wyższą roczną ocenę klasyfikacyjną, jeżeli uzyska z obu prac klasowych przynajmniej tę ocenę.

Myślenice, dnia 1.09.2017 r.